

Faggruppen Handicap d.31.3.2022

Jacob Cilius Vinsten Christiansen

Lektor i socialt arbejde, Psykoterapeut MPF

Master i familierapi og systemisk praksis

Studieleder [Diplomuddannelse i Familierapi og relationel praksis](#)

Tlf. 28491175

jchu@ucl.dk

1

Forbehold og forudsætninger

Ikke noget der kan karakteriseres som værktøjer, tryllestøv eller metoder.

Tentative "fiduser" eller elementer eller opmærksomhedspunkter.

Kan benyttes og skabe mening i samtaler med børn/unge/voksne – men altid med udgangspunkt i, at vi er nødt til at finde hinanden

2

Forventet program 😊

1) Det systemiske ståsted

2) Nogle fiduser til:

at sidde

at starte

at låne ord ud

at slutte

3) Konteksternes betydning

3 4. april 2022

3

Grundlæggende principper i det systemiske perspektiv

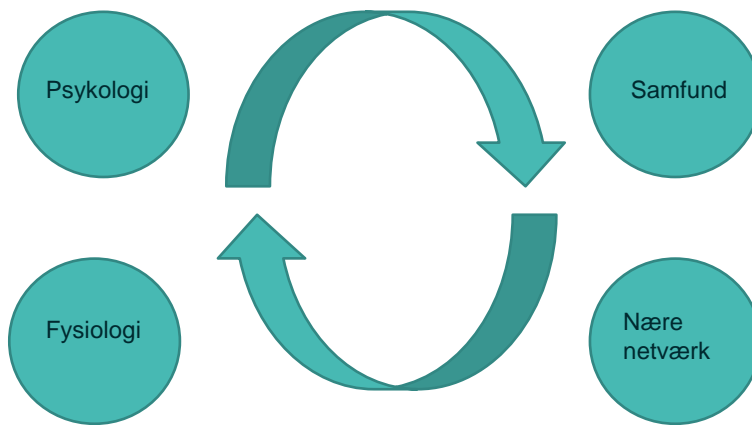
- System fokus – problemer opstår i relationer, interaktioner og sproget der udvikles mellem individer.
- Cirkularitet - adfærdsmønstre udvikles i systemer og er repetitive, cirkulære og har konsekvenser for alle medlemmer af systemet.
- Forbindelser og mønstre – et blik for mønstre der forbinder forskellige kontekster.
- Narrativer og sprog – fortællinger og italesættelse
- Konstruktivisme – individer skaber mening og fortolker situationer forskelligt
- Socialkonstruktionisme – mening skabes i social interaktion
- Kulturel kontekst – den kulturelle mening der er lagt i individet, såsom etnicitet, køn, funktionsnedsættelse, social klasse osv.
- Magt – både magt imellem professionel og barn/familie og børn/familiemedlemmer imellem
- Co-konstruktion/anden ordens kybernetik – at der skabes ny virkelighed i terapien/det pædagogiske arbejde
- Selv-refleksivitet - at den professionelle er bevidst om egne blindspots, fordomme mv.
- Styrker og løsninger – nonpatologiserende sprog og perspektiver. Fokus på styrker og løsninger.

Leeds, Systemic Family Therapy Manual

4 4. april 2022

4

Mennesker er til i krydsfelter imellem:

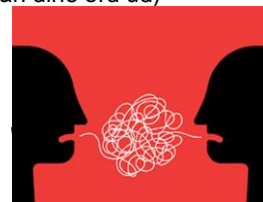

5 4. april 2022

5

Samtalen – nogle fiduser eller elementer

- Vær bevidst om hvordan I skal sidde, lad den anden se dig
- Gå lige på temaet
- Informationer
- Tonen i samtalen skal motivere
- Den andens oplevelser og følelser skal kunne rummes
- Tankelæs – især ved mennesker som er stille (altså –gæt!, lån dine ord ud)
- Vær villig til at flytte dig fra dit udgangspunkt (gå en tur!)
- Opsummer og tilbagelevér den anden

⋮

6

CMM - Koordination og Mening – kontekster i samtalen

Koordination

- Alt hvad vi gør, gør vi inden for en kontekst, i relation eller forbindelse med noget andet – vi kommunikerer aldrig på en ren tavle.
- Både i én til én relationer, men også i samfundsmæssig og historiemæssig kontekst, sker kommunikation i koordinering med det allerede kommunikerede, med allerede eksisterende systemer og mønstre (køn, politisk overbevisning osv.).
- Koordination kræver bevidsthed om:
  - Kommunikation er en turbaseret proces, med mere end ét subjekt til stede.
  - Kommunikation involverer reciproke svar fra os selv og den anden.
  - Og dette mønster er medskabende af de sociale verdener vi lever i.
  - Koordinering skal ikke altid gå "glat" (eksempelvis Gandhi)

Mening

- At skabe mening er en essentiel del af det at være menneske.
- Punkttering skaber mening.
- Vi fødes ikke ind i en meningstom verden (fx min hudfarve, griseifarvet, beige med lyserøde toner, kaukasisk, hvid, refleksion af solens stråler).
- Når vi tillægger det sagte mening, skaber vi sociale verdener - særlig opmærksomhed på magtaspektet, for kultur er ligesom regler, og hvilke regler skal gælde for vores sociale verdener?

7

Hierarki-modellen i CMM

Kultur

Kulturen er det prisme hvor igennem vi ser vores livsverden. Baggrundstæppet for al kommunikation er synlige og usynlige magtstrukturer (kønsdiskurser, børne – udviklingsperspektiver, socioøkonomiske rammer osv.).

Selvfortælling

Selvfortællingen skabes i fortællinger og manuskripter, den indeholder vore normer, værdier, etik, moral, forventninger til verden, drømme og ønsker. Med selvfortællingen som baggrund indgår vi i relationer.

Relationer

Episoder sker altid i relationer, relationen sætter rammen for, hvilke talehandlinger jeg kan foretage i episoden (jeg kan ikke skælde mine studerende ud, jeg kan ikke lave terapi på mine egne børn),

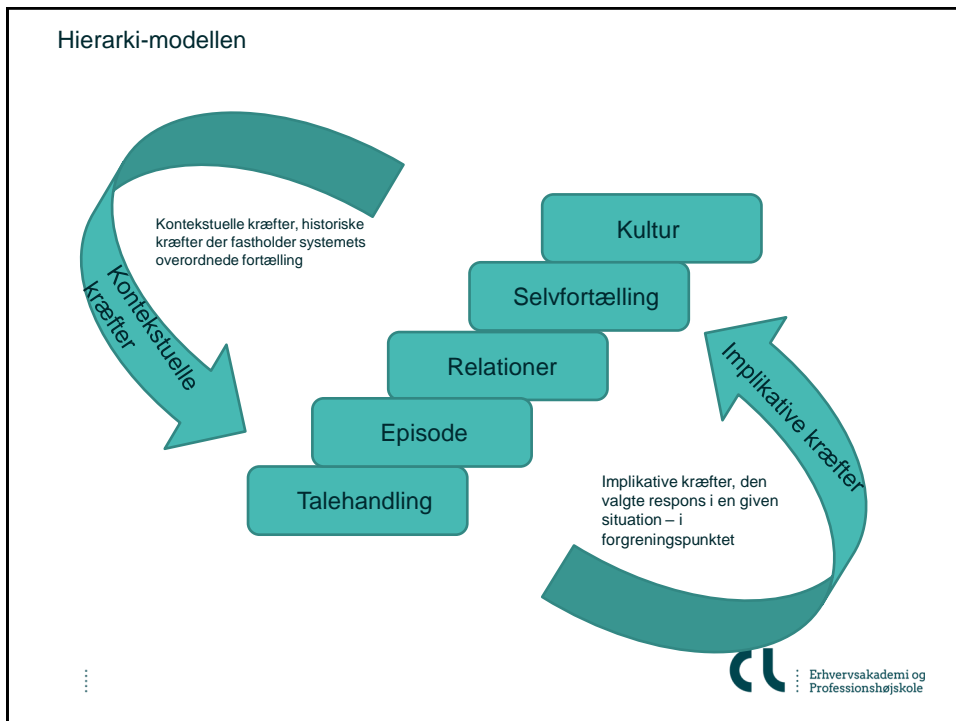
Episode

Episoder er sekvenser af talehandlinger (rettergangen, skænderiet, forældremødet mv). Navngivningen er en punktueringsproces, et fingerpeg om, hvilke talehandlinger der vil være de korrekte at benytte i det aktuelle sprogspil. Vi koordinerer vores talehandlinger, således at de passer ækvivalent ind i den episode vi mener at vi deltager i.

Talehandling

At tale er en handling (afgive løfte, beordre, anerkende, spørge mv). Det er forskelligt, hvilken magt vi har, til at bruge forskellige talehandlinger (dømme, beordre, undskyldte), magtforhold skabes i talehandlingerne. Det vi også *gør* i talehandlingen er at betone, lave mimik, tydeliggøre bagvedliggende moralsk anskuelse.

8

9

Litteratur

- Christiansen, J.C.V. og Lorås, L. (2019) Adolescents Frustration Behaviour in Child Welfare Institutions: A Qualitative Study. *Contemporary Family Therapy*. 2019.
- Hertz, S. (2008) *Børne- og ungdomspsykiatri*. Akademisk Forlag.
- Lorås, L. og Christiansen, J.C.V. (Red.) *Samtaler i relasjonelt arbeid*. Fagboksforlaget.
- Pote, H. Stratton, P. Cottrel, D. Boston, P. Shapiro, D. Hanks, H. (2001). *Systemic Family Therapy Manual*. Leeds Family Therapy & Research Centre, University of Leeds. Leeds.
- Øvreeide, H. (2009). *At tale med børn*. Hans Reitzels Forlag.

10 | 4. april 2022

10

Tak for? idag

11 | 4. april 2022